

Utdrag ur: Per-Johan Ödman och Mats Hayen, *Främlingar i vardagen. Liv och pedagogik på Stora Barnhuset i Stockholm på 1700-talet*, Stockholmia Förlag 2004

Om barnhusbarnet Abraham Granquist

Född: Omkring 1749.

Den 26 mars 1756 berövades den sjuåriga pojken Abraham Granquist sin mor och bara några veckor senare, den 12 april, dog hans far, skräddargesällen Jonas Granquist. Vid bouppteckningen den 17 april samma år befanns att familjen hade tillgångar vilka uppsteg till ett värde av 869 daler kopparmynt. Efter avdragna skulder och avgifter erhöll den ende arvingen, Abraham, ett arv på 552 daler kopparmynt. Pojken och arvet överlämnades vid samma tillfälle till den av justitiekollegiet förordnade förmyndaren, kanslisten vid kommerskollegium Blechart Lundman. Lundman utsågs officiellt till förmyndare den 6 maj, då han samtidigt erhöll Justitiekollegiets tillåtelse om att få sälja det upptecknade arvet på auktion.

Med tanke på arvets storlek är det förvånande att Lundman, bara några veckor efter att han utsetts till förmyndare, lyckades få igenom sin ansökning om intagning på Stora Barnhuset för den föräldralöse pojken. Med över 500 daler kopparmynt skulle man på 1750-talet ha kunnat avlöna en piga i åtminstone åtta år. Det kan inte ha varit Stora barnhusets uppgift att sörja för barn med sådana tillgångar. Fallet tyder på att man inte alltid var så noga med att undersöka barnens ekonomiska ställning vid inskrivningarna.

Under Granquist tid på barnhuset växte hans arv med 4 procent per år på ett konto hos justitiekollegiet, under överinseende av Lundman. Processen kan följas i kollegiets protokoll under perioden 1757 t.o.m. 1770, vid vilket sista år Granquist såsom myndig utkvitterade sitt arv.

Den 25 juni 1762 utlämnades Granquist till skräddaren Lars Brunberg. Det är emellertid osäkert om han överhuvudtaget tjänade hos Brunberg. Genom justitiekollegiets protokoll rörande hans arv vet vi emellertid att han någon gång vid mitten av 1760-talet blev perukmakarlärling. Detta eftersom hans mästare, Johan Wilhelm Duhn, 1769 övertog förmyndarskapet från Blechart Lundman. Och senare samma år blev Abraham Granquist perukmakargesäll. Duhn hade sin verkstad på Västerlånggatan 51. Två portar bort, i perukmakaråldermannen Didrik Grabedunckels hus (nr 47), mantalsskrevs 1769 en 19-årig *Petter* Granquist som gesäll under knappmakaren Boman. Möjligen är det en felskrivning, dvs. att det är Abraham som åsyftas. Åldern och hans bostad i åldermannens hus talar för det.

Den 11 september 1770 hade han som nämnts uppnått myndig ålder och kunde kvittera ut sitt arv. Det uppgick då till 525 daler kopparmynt, sedan mästaren Duhn av arvet tagit ut 545 daler i samma mynt. Det var pengar som enligt uppgift skulle användas till pojkens behov och vid hans utskrivning till gesäll. Granquist godkände vid sitt eget utkvitterande den redovisning som lämnats av Duhn, angående dessa senare medels användning.

Fyra dagar efter att han fått ut sitt arv godkände ämbets- och byggningskollegium hans ansökan om att få bege sig på gesällresa till Danzig i Polen. För hans ordentliga återkomst inom två eller högst tre år, lämnade mästaren Duhn och åldermannen Grabedunkel en skriftlig borgen. Strax därefter avseglade Abraham Granquist mot sitt öde.

Ett öde som emellertid ligger dolt för våra ögon. Inga fortsatta uppgifter om perukmakargesällen Granquist har påträffats.

Kända yrkestitlar: Perukmakarlärling ca 1765–1769, perukmakargesäll 1769–1770.

Gift: Okänt.

Död: Okänt datum (högsta kända ålder 21 år).